

Sygn. akt II DK 58/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jarosław Sobutka

SSN Ryszard Witkowski

Protokolant Karolina Majewska

w sprawie J. C. T.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 czerwca 2021 r.,

kasacji Ministra Sprawiedliwości od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 23 lipca 2020 r., sygn. akt WO-(...), poprawiającego podstawę prawną umorzenia postępowania dyscyplinarnego wskazaną w pkt. I i utrzymującego w pozostałym zakresie w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w L. z dnia 6 września 2019 r., sygn. akt D (...)

na podstawie art. 537 § 1 i 2 kpk w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych

uchyla zaskarżone orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 23 lipca 2020 r., sygn. akt WO (...) oraz poprzedzające je orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w L. z dnia 6 września 2019 r., sygn. akt D (...) i przekazuje sprawę Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu

Okręgowej Izby Radców Prawnych w L. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Rzecznik Dyscyplinarny OIRP w L. wnioskiem z dnia 27 sierpnia 2018 r. wystąpił do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w L. o ukaranie radcy prawnego J. C.-T.

Obwinionej zarzucono popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, polegającego na tym, że w okresie od 27 października 2007 r. do 20 lipca 2009 r. w L. nie stosowała się do orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w L. IX Wydział Karny z dnia 19 kwietnia 2007 r. (sygn. akt IX K [...]) zakazu wykonywania zawodu radcy prawnego w ten sposób, że wykonywała objęty zakazem zawód świadcząc jako radca prawny pomoc prawną w toczących się przed Sądem Rejonowym I Wydział Cywilny w L. postępowaniach cywilnych oznaczonych sygnaturami I Ns [...], I C [...] i I [...], w toczącym się przed Sądem Okręgowym I Wydział Cywilny w L. postępowaniu cywilnym o sygn. I C [...] oraz toczącym się przed Sądem Okręgowym w L. II Wydział Cywilny Odwoławczy, na skutek apelacji wniesionej od wyroku Sądu Rejonowego w L. z dnia 9 lutego 2009 r., sygn. akt I C [...] postępowaniu cywilnym o sygn. II Ca [...], poprzez występowanie przed tymi sądami na rozprawach, sporządzanie wniosków i innych pism procesowych oraz udzielanie porad prawnych.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w L. orzeczeniem z dnia 6 września 2019 r., sygn. akt D [...], na podstawie art. 70 ust. 3 i art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 101 § 1 pkt 4 Kodeksu karnego, art. 102 Kodeksu karnego oraz w zw. z art. 17 pkt 6 Kodeksu postępowania karnego umorzył postępowanie dyscyplinarne przeciwko radcy prawnemu J. C.-T. wobec upływu w dniu 20 lipca 2019 roku karalności przewinienia dyscyplinarnego. Sąd ten nie nadał także dalszego biegu zgłoszonym

przez Obwinioną radcę prawnego J. C.-T. wnioskom o wyłączenie Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w L. oraz o wyłączenie składu orzekającego Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w L. Na podstawie art. 70⁶ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 2115 ze zm.) w zw. z § 1 ust. 1 pkt 1 Uchwały Nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego kosztami postępowania obciążono Okręgową Izbę Radców Prawnych w L.

Rozstrzygnięcie to zostało zaskarżone przez Ministra Sprawiedliwości, w całości, na niekorzyść obwinionej. Na zasadzie art. 438 pkt 1 i 2 kpk w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, orzeczeniu Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w L. zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, to jest art. 70 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 102 kk i art. 101 kk polegającą na uznaniu, że ustała karalność przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego obwinionej, podczas gdy prawidłowa wykładnia wymienionych przepisów prowadzi do odmiennego wniosku, gdyż przewinienie zarzucone obwinionej zawiera znamiona przestępstwa i nie ustała jeszcze jego karalność;
2. obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, to jest art. 17 § 1 pkt 6 kpk w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, poprzez umorzenie postępowania dyscyplinarnego, mimo że nie nastąpiło przedawnienie karalności zarzucanego deliktu dyscyplinarnego;

Wobec powyższych zarzutów, Minister Sprawiedliwości wniósł o uchylenie orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu Okręgowej Izby Radców Prawnych w L..

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w W. orzeczeniem z dnia 23 lipca 2020 roku, sygn. akt WO-[...], poprawił podstawę prawną umorzenia postępowania dyscyplinarnego wskazaną w pkt I zaskarżonego orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w L. z dnia 6 września 2019 r., sygn. akt D [...] w ten sposób, że jako podstawę prawną umorzenia wskazał przepisy „art. 17 pkt. 6 w zw. art. 74¹ i z art. 70 ust. 3a ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych”. W pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie. Ponadto, na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie drugie ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych kosztami postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w zryczałtowanej wysokości 1 200,00 zł (słownie: jeden tysiąc dwieście zł) obciążył Krajową Izby Radców Prawnych w W.

Od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. kasację wywiódł Minister Sprawiedliwości, zarzucając rozstrzygnięciu rażące naruszenie prawa, a mianowicie:

1. „obrazę przepisów prawa materialnego, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, to jest art. 70 ust. 3 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 102 Kodeksu karnego w związku z art. 101 Kodeksu karnego, polegającą na uznaniu, że ustała karalność przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego obwinionej, podczas gdy prawidłowa wykładnia wymienionych przepisów prowadzi do odmiennego wniosku, gdyż przewinienie zarzucane obwinionej zawiera znamiona przestępstwa i nie ustała jeszcze jego karalność;
2. obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, to jest art. 17 § 1 pkt 6 Kodeksu postępowania karnego w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych, poprzez umorzenie postępowania dyscyplinarnego, mimo że nie nastąpiło przedawnienie karalności zarzucanego deliktu dyscyplinarnego”.

Minister Sprawiedliwości wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu Krajowej Izby Radców Prawnych w W. do ponownego rozpoznania.

Obwiniona r.pr. J. C.-T., w datowanej na dzień 22 stycznia 2021 roku odpowiedzi na kasację wniosła o oddalenie kasacji, Ministra Sprawiedliwości jako niezasadnej i utrzymanie w mocy zaskarżonego orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W.. W uzasadnieniu wskazała, że prawidłowe, a nie wybiórcze stosowanie norm art. 244 kk w zw. z art. 101 kk i art. 102 kk w zw. z art. 1 kk i art. 4 § 1 kk w zw. 70 ust. 1 i 3a i art. 74¹ pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych wskazywałoby, że termin przedawnienia zarzucanych jej czynów upłynął najpóźniej w dniu 20 lipca 2014 r. Ponadto, obwiniona zanegowała popełnienie zarzucanych jej czynów w aspekcie karnym, jak i dyscyplinarnym.

W piśmie procesowym z dnia 16 czerwca 2021 roku (data wpływu do Sądu Najwyższego 18 czerwca 2021 roku) obwiniona podtrzymała w całości stanowisko procesowe wyrażone w odpowiedzi na kasację.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja okazała się zasadna i spowodowała konieczność uchylenia zaskarżonego orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. i orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w L. oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Fundamentalne znaczenie w niniejszej sprawie ma problematyka przedawnienia karalności deliktu dyscyplinarnego. W literaturze przedmiotu oraz orzecznictwie Sądu Najwyższego zasadnie zauważa się, że „przedawnienie opiera się (...) na upływie czasu, który powoduje uchylenie karalności przestępstwa. Czyn sprawcy pozostaje jednak nadal przestępstwem, chociaż sprawca nie poniesie już odpowiedzialności karnej za jego popełnienie. Przedawnienie zrywa zatem związek między przestępstwem a karą. To <<ustanie karalności przestępstwa następuje z mocy prawa w rezultacie samego upływu czasu kalendarzowego

odpowiadającego terminowi przedawnienia>> (post. SN z 18 grudnia 2000 r., III KKN 429/98, Legalis)” (A. Grześkowiak [w:] A. Grześkowiak (red.), *Kodeks karny komentarz*, Legalis 2019).

Przedawnienie karalności było podstawą rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji, Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w L., a także stanowiło istotę wywiezionej *ad casum* kasacji Ministra Sprawiedliwości. Do przedawnienia karalności przewinienia dyscyplinarnego odwoływała się także obwiniona w toku postępowania, w tym w odpowiedzi na kasację.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że sąd drugiej instancji nieprawidłowo określił, iż podstawę umorzenia stanowi art. 70 ust. 3a ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. (w brzmieniu na dzień 20 lipca 2009 roku).

W ocenie Sądu Najwyższego, należy mieć na względzie także art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (w brzmieniu na dzień 20 lipca 2009 roku) – obecnie regulacja ta jest przedmiotem przepisu art. 70 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, zgodnie z którym, jeżeli czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie następuje wcześniej niż przedawnienie przewidziane w ustawie karnej. Taki zabieg legislacyjny ustawodawcy, wskazuje jednoznacznie, że w określonych sytuacjach następuje powiązanie przedawnienia dyscyplinarnego z przedawnieniem przestępstwa. Przepis ten stanowi zatem *lex specialis* wobec normy wynikającej z przepisu art. 70 ust. 3 a ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (w brzmieniu na dzień 20 lipca 2009 roku) (tak m.in. wyrok SN z 17.06.2014 r., SDI 18/14, LEX nr 1477460). Terminy określone w art. 70 ust. 3a ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (w brzmieniu na dzień 20 lipca 2009 roku) mają zastosowanie jedynie do tych przewinień, które nie wyczerpują znamion przestępstw. Szeroko na ten temat, i trafnie, wypowiedział się Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 lipca 2010 roku, SDI 13/10, w którym jednoznacznie stwierdzono, że „inne rozumienie przepisu art. 70 ustawy o radcach prawnych prowadziłoby do absurdalnych sytuacji, w których długotrwałe postępowanie karne zakończone skazaniem za przestępstwo, które było jednocześnie przewinieniem dyscyplinarnym, wykluczałoby możliwość

ukarania dyscyplinarnego radcy prawnego” (wyrok SN z 15.07.2010 r., SDI 13/10, LEX nr 1615611).

Istotne z punktu widzenia niniejszej sprawy jest także odniesienie się do problematyki użytego przez ustawodawcę w art. 70 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych sformułowania „zawiera znamiona przestępstwa”. W literaturze przedmiotu zauważa się, że „od sądu dyscyplinarnego wymaga się jedynie ustalenia, czy czyn zawiera znamiona przestępstwa (przestępstwa skarbowego) w sensie ustawowego opisu typu czynu zabronionego (przestępstwa), nie zaś badania spełnienia poszczególnych (pozostałych) przesłanek odpowiedzialności karnej należących do struktury przestępstwa (bezprawności, zawinienia i szkodliwości społecznej)” (A. Bojańczyk, T. Razowski, *Konsekwencje procesowe przewinienia dyscyplinarnego będącego przestępstwem*, Prok.i Pr. 2009, nr 11-12, s. 47-48). W doktrynie słusznie podkreśla się przy tym, że „gdyby ustawodawca chciał, aby przesłanką wydłużenia terminu przedawnienia przewinienia dyscyplinarnego (...) było stwierdzenie przestępczości czynu, wówczas użyłby sformułowania: <<stanowi przestępstwo>>” (S. Krajnik, *Przedawnienie karalności przewinienia dyscyplinarnego zawierającego znamiona przestępstwa a zasada samodzielności jurysdykcyjnej sądu dyscyplinarnego*, Ius Novum 3/2020, s. 118).

Należy przy tym także mieć na względzie wyrażoną w art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych samodzielność jurysdykcyjną sądów dyscyplinarnych. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu postępowanie dyscyplinarne o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania karnego lub postępowania dyscyplinarnego wszczętego w jednostce organizacyjnej, w której przepisy szczególne przewidują takie postępowanie. Postępowanie dyscyplinarne może być jednak zawieszone do czasu ukończenia postępowania karnego. W niniejszej sprawie doszło do takiego zawieszenia, w oczekiwaniu na wyrok sądu powszechnego, w którym prawomocnie uznano obwinioną winną zarzucanego jej czynu stypizowanego w przepisie art. 244 kk.

W ocenie Sądu Najwyższego, co należy podkreślić, w kontekście przedłużenia terminów przedawnienia, nie chodzi o stwierdzenie, że czyn jest

czynem przestępczym, lecz o ustalenie, że oceniane z punktu widzenia odpowiedzialności dyscyplinarnej zachowanie obwinionej wypełnia także znamiona przestępstwa, stypizowanego w ustawie karnej. Ustawodawca dał temu wyraz wprost w użytym przez siebie sformułowaniu – „zawiera znamiona przestępstwa”. Gdyby wolą ustawodawcy było to, aby przedłużenie terminu przedawnia dyscyplinarnego do ustania karalności z punktu widzenia prawa karnego, mogło występować jedynie w sytuacji skazania obwinionej wyrokiem sądu karnego, dałby temu wyraz w odpowiedniej konstrukcji przepisów używając stwierdzenia „stanowi przestępstwo”.

W niniejszej sprawie obwiniona r.pr. J. C.-T. obwiniona została o czyn popełniony w okresie od 27 października 2007 roku do 20 lipca 2009 roku, polegający na niestosowaniu się do orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w L. IX Wydział Kamy z dnia 19 kwietnia 2007 roku (sygn. akt IX K [...]) zakazu wykonywania zawodu radcy prawnego.

W dniu 24 czerwca 2009 roku zostało wszczęte dochodzenie dyscyplinarne (k. 25, akta OSD [...]) o czyn wypełniający swoim opisem znamiona czynu zabronionego stypizowanego w art. 244 kk. W dniu 7 stycznia 2010 roku Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wydał postanowienie o zawieszeniu dochodzenia do czasu ukończenia postępowania karnego wobec J. C.-T. o czyn z art. 244 kk (k. 64, akta OSD [...]).

W dniu 17 marca 2016 roku Sąd Rejonowy w L. wydał wyrok, sygn. akt III K [...], w którym ustalił, że oskarżona J. C.-T. dopuściła się zarzucanego czynu wyczerpującego dyspozycję art. 244 kk. Sąd ten warunkowo umorzył postępowanie karne na okres próby wynoszący jeden rok (k. 142, akta OSD [...]). Wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w L. z dnia 23 września 2016 roku, sygn. akt V Ka [...] (k. 143, akta OSD [...]).

W dniu 16 października 2017 roku Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w L. wydał postanowienie o podjęciu zawieszonego dochodzenia (k. 145, akta OSD [...]), tego samego dnia sporządzono postanowienie o przedstawieniu zarzutów (k. 156, akta OSD [...]). Zarządzeniem z dnia 15

stycznia 2018 r. Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w L. zarządził przesłać obwinionej postanowienie o przedstawieniu zarzutów (k. 159, akta OSD [...]). Zostało ono odebrane przez r.pr. J. C.-T. w dniu 5 lutego 2018 roku (k. 163, akta OSD [...]). W dniu 27 sierpnia 2018 r. Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w L. wystąpił do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w L. z wnioskiem o ukaranie (k. 175, akta OSD [...]).

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w L. orzeczeniem z dnia 6 września 2019 roku, sygn. akt D [...], umorzył postępowanie dyscyplinarne z uwagi na upływ terminu przedawnienia karalności. Jako podstawę umorzenia wskazano art.70 ust. 3 i art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 101 § 1 pkt 4 kk, art. 102 kk oraz art. 17 pkt 6 kpk. W ocenie sądu pierwszej instancji karalność czynu zarzucanego obwinionej ustała z dniem 20 lipca 2019 roku (k. 331, akta OSD [...]). Sąd ten przyjął, że miarodajne dla określenia terminu przedawnienia karalności zarzucanego obwinionej czynu są przepisy art. 101 § 1 oraz 102 kk w zw. z art. 70 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych.

Minister Sprawiedliwości w odwołaniu, a także później wywiedzionej kasacji, argumentuje na rzecz tego, iż w jego ocenie termin przedawnienia nastąpi w dniu 20 lipca 2024 r., co jest związane z nowelizacją art. 102 kk (k. 339, 398, akta OSD [...]). Obwiniona w odwołaniu od orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. wskazała, że w jej ocenie termin przedawnienia upłynął najpóźniej 20 lipca 2014 roku (k. 350, akta OSD [...]). Podobnie wywiodła w odpowiedzi na kasację Ministra Sprawiedliwości (k. 40).

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w W. orzeczeniem z dnia 23 lipca 2020 roku, sygn. akt WO-[...] poprawiając podstawę prawną umorzenia wskazał, że jest nią „art. 17 pkt 6 w zw. z art. 74¹ i z art. 70 ust. 3a ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych”. W ocenie tego sądu, termin przedawnienia karalności upłynął w dniu 20 lipca 2014 roku.

Z uwagi na fakt, że czyn zarzucany obwinionej zawierał znamiona przestępstwa należało przyjąć, że terminy przedawnienia powinny być określone

zgodnie z regułami art. 101 i 102 kk. W dacie czynu przestępstwo stypizowane w art. 244 kk zagrożone było karą do 3 lat pozbawienia wolności. Zgodnie zatem z art. 101 kk karalność czynu zabronionego stypizowanego w art. 244 kk przedawniała się po upływie 5 lat od daty jego popełnienia. Jednak zgodnie z art. 102 kk (w brzmieniu obowiązującym w dacie czynu) jeżeli w okresie przewidzianym w art. 101 wszczęto postępowanie przeciwko osobie, karalność popełnionego przez nią przestępstwa określonego karalność występku z art. 244 kk ustaje z upływem 5 lat od zakończenia tego okresu. *Ad casum* byłoby to zatem 20 lipca 2019 roku, z uwagi na upływu 10 letniego terminu przedawnienia od okresu, w którym zakończono czynność sprawczą.

Należy jednak zauważyć, że art. 102 kk został na mocy ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny (Dz. U. 2016.189) znowelizowany. Zgodnie z nową treścią tej normy, jeżeli w okresie, o którym mowa w art. 101, wszczęto postępowanie, karalność przestępstw określonych w art. 101 § 1 ustaje z upływem 10 lat, a w pozostałych wypadkach - z upływem 5 lat od zakończenia tego okresu.

W odniesieniu do czynu zarzucanego obwinionej r.pr. J. C.-T. termin przedawnienia, zgodnie z nowym brzemieniem wynosi 15 lat od chwili popełnienia czynu. Istotne jest także to, że ustawodawca w ustawie zmieniającej wprost wskazał, że do czynów popełnionych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy o przedawnieniu w brzmieniu nadanym tą ustawą, chyba że termin przedawnienia już upłynął. Nowelizacja ta weszła w życie z dniem 2 marca 2016 r. Zatem w przypadku, gdy w dniu wejścia w życie nowelizacji art. 102 k.k., nie upłynął termin przedawnienia zarzucanego obwinionemu czynu, to należy stosować przepisy w nowym brzmieniu (tak także wyrok SN z 8.08.2019 r., II DSI 30/19, OSNID 2020, nr 3).

W tym kontekście, mając na uwadze także argumentację podnoszoną przez strony, należy także podkreślić, na co wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że „wyrażony w art. 4 § 1 k.k. nakaz stosowania ustawy względniejszej dla sprawcy nie zapewnia mu niezmienności horyzontu czasowego możliwości ścigania go za popełnione przestępstwo i nie stoi na przeszkodzie

stosowania ustawy mniej korzystnej dla niego w zakresie przedawnienia karalności” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2017 r., sygn. akt II KK 192/17, LEX nr 2417588).

Wobec powyższego przyjąć należy, że termin przedawnienia czynu zabronionego, który *de iure* został przypisany obwinionej wyrokiem sądu powszechnego, upłynie 20 lipca 2024 roku. W tym stanie rzeczy zasadny okazał się także zarzut naruszenia 17 § 1 pkt 6 kpk.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że „aktualnie obowiązujące uwarunkowania systemowe, uchylene przez Sąd Najwyższy zaskarżonego kasacją wyroku sądu odwoławczego i poprzedzającego go orzeczenia sądu pierwszej instancji oraz przekazanie sprawy bezpośrednio temu ostatniemu sądowi do ponownego rozpoznania (art. 537 § 2 k.p.k.) co do zasady możliwe jest w sytuacji, gdy Sąd Najwyższy stwierdzi, że zachodzi jedna z podstaw określonych w art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k., a więc gdy orzeczenie sądu pierwszej instancji dotknięte jest bezwzględną przyczyną odwoławczą, wydanie przez sąd odwoławczy orzeczenia reformatoryjnego uniemożliwia reguła *ne peius* określona w art. 454 § 1 k.p.k., czy też konieczne jest przeprowadzenie na nowo przewodu w całości przed sądem pierwszej instancji” (wyrok SN z 2.12.2019 r., III KK 505/19, OSNKW 2020, nr 4, poz. 11). W niniejszej sprawie zaszła ostatnia z wymienionych z cytowanym orzeczeniu okoliczności. Zarówno bowiem sąd pierwszej, jak i drugiej instancji, nie przystąpił do merytorycznego rozpoznania sprawy z uwagi na wystąpienie, w ich ocenie, negatywnej przesłanki procesowej. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy sąd dyscyplinarny zobowiązany będzie zatem do rozważenia kwestii odpowiedzialności dyscyplinarnej obwinionej r.pr. J. C.-T. i przeprowadzenia postępowania w całości. Doprowadziło to także do konieczności uchylenia rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji.

Mając na uwadze tak zaprezentowaną argumentację należało orzec jak na wstępie.

